

РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ І ТУРИЗМ

УДК 338.48 (477)

DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.26.2.8>

Леся ЗАСТАВЕЦЬКА, доктор географічних наук,
професор, завідувач кафедри географії та методики її навчання,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9112-3983>

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
46015, вул. М.Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна

Оксана СЕМЕГЕН, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії та методики її навчання,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-4435-7448>

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
46015, вул. М.Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна

Тарас ЗАСТАВЕЦЬКИЙ, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України і туризму,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7959-2955>

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
46015, вул. М.Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна

Петро ДЕМ'ЯНЧУК, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії та методики її навчання,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4860-7808>

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
46015, вул. М.Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна

Олег МАЙКА, аспірант кафедри географії та методики її навчання,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8993-4304>

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
46015, вул. М.Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна

ГЛЕМПІНГ-ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Стаття аналізує стан і перспективи розвитку глемпінг-туризму в Україні, підкреслюючи його потенціал для економічного зростання та сталого розвитку. Обговорюються виклики, інновації та необхідність регуляції, що сприятимуть інтеграції глемпінгу в туристичну інфраструктуру країни та залученню інвестицій у сільські райони. Авторами здійснено SWOT-аналіз розвитку глемпінг-туризму в Україні та сформульовано рекомендації щодо його подальшого розвитку.

Ключові слова: глемпінг, туризм, сталий розвиток, сільські території, природоохоронні території, екологічний туризм.

Lesia ZASTAVETSKA, Doctor of Science (Geography) Professor,
Department of Geography and Methods of Teaching,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9112-3983>

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
46015, M. Kryvonosa St., 2, Ternopil, Ukraine

Oksana SEMEHEN, Candidate of Geographical Sciences,
Associate Professor, Department of Geography and Methods of Teaching,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-4435-7448>

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
46015, M. Kryvonosa St., 2, Ternopil, Ukraine

Taras ZASTAVETSKYI, Candidate of Geographical Sciences,
Associate Professor, Department of Geography of Ukraine and Tourism,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7959-2955>
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
46015, M. Kryvonosa St., 2, Ternopil, Ukraine

Petro DEMYANCHUK, Candidate of Geographical Sciences,
Associate Professor, Department of Geography and Methods of Teaching,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4860-7808>
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
46015, M. Kryvonosa St., 2, Ternopil, Ukraine

Oleh MAIKA, postgraduate student, Department of Geography and Methods of Teaching,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8993-4304>
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
46015, M. Kryvonosa St., 2, Ternopil, Ukraine

GLAMPING TOURISM IN UKRAINE: CURRENT STATUS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Glamping tourism, a rapidly growing segment of the hospitality industry, has gained significant popularity among travelers seeking unique experiences that allow them to enjoy nature without sacrificing comfort. This article explores the current state and future prospects of glamping tourism in Ukraine, a country rich in natural resources and picturesque landscapes. In the context of post-pandemic recovery, glamping has the potential to become a crucial tool for developing domestic tourism, revitalizing rural areas, and attracting investments.

The article begins by addressing the scientific and practical problems associated with the glamping sector in Ukraine, highlighting the need for a comprehensive analysis of its current status. The lack of clear regulations and standards governing glamping complexes poses risks, including negative environmental impacts and diminished service quality. Therefore, the development and implementation of safety and ecological standards are essential for ensuring the sustainable growth of this tourism segment.

The analysis reveals that the glamping industry in Ukraine has experienced significant growth since its inception in 2018, with the first pilot projects demonstrating high profitability. The COVID-19 pandemic and subsequent military aggression in 2022 posed unprecedented challenges to the industry, leading to the destruction of several glamping sites and forcing businesses to relocate. However, the sector's ability to adapt has been remarkable, with many glamping facilities transforming into volunteer hubs and temporary accommodation centers during the crisis. By the summer of 2022, commercial activities began to recover, driven by a growing demand for psychological rehabilitation through nature contact.

The article also discusses the evolving consumer behavior in the glamping market, noting a shift towards more personalized and unique experiences. Modern consumers, particularly those aged 25 to 45, are increasingly seeking eco-friendly and immersive vacation options that offer a balance between adventure and comfort. This demographic shift presents opportunities for glamping operators to cater to diverse clientele, including families and corporate clients looking for team-building retreats.

Furthermore, the article highlights the importance of innovation in the glamping sector. Operators are encouraged to adopt digital solutions, such as online booking systems and virtual tours, to enhance customer experience and streamline operations. The integration of local communities into glamping projects is also emphasized, as partnerships can improve social responsibility and enhance the overall image of the glamping sector.

The SWOT analysis presented in the article identifies key strengths, weaknesses, opportunities, and threats associated with glamping tourism in Ukraine. Strengths include the appeal of glamping for eco-tourists, rapid project implementation, and high profitability. However, challenges such as seasonal demand fluctuations and reliance on climatic conditions must be addressed to maintain competitiveness.

In conclusion, the article posits that glamping tourism in Ukraine has significant potential for growth, provided that risks are managed effectively and adaptive business models are implemented. The development of clear regulations, investment in infrastructure, and training of personnel are crucial for the sector's long-term sustainability. As glamping continues to evolve, it is poised to become a vital component of Ukraine's tourism infrastructure, contributing to economic growth, environmental conservation, and improved quality of life for local communities. The findings of this study not only analyze existing trends but also offer recommendations for the future development of the glamping industry in Ukraine, positioning it as a promising avenue for both domestic and international tourism.

Keywords: *glamping, tourism, sustainable development, rural areas, nature reserves, ecotourism*

Постановка науково-практичної проблеми, актуальність і новизна дослідження. Глемпінг-туризм, як новий і швидко зростаючий сегмент індустрії гостинності, здобуває все більшу популярність серед мандрівників, які шукають унікальні враження та можливість насолодитися природою без відмови від комфортних умов. В Україні, з її багатими природними ресурсами та мальовничими ландшафтами, глемпінг може стати важливим інструментом для розвитку внутрішнього туризму, особливо в умовах післяпандемічного відновлення.

Сучасний стан глемпінг-індустрії в Україні потребує глибокого аналізу та оцінки. Відсутність чітких нормативів і правил, що регулюють діяльність глемпінг-комплексів, може призвести до негативних екологічних наслідків і зниження якості обслуговування. Розробка та впровадження стандартів безпеки і екологічності є важливими для забезпечення сталого розвитку цього виду туризму.

Перспективи розвитку глемпінг-туризму в Україні є надзвичайно актуальними, оскільки існує значний потенціал для залучення інвестицій та створення нових робочих місць у сільських районах. Розвиток інфраструктури, навчання персоналу, а також маркетингові стратегії можуть суттєво підвищити привабливість глемпінгу для туристів.

Таким чином, дослідження сучасного стану та перспектив глемпінг-туризму в Україні є важливим для формування ефективних стратегій розвитку, які сприятимуть економічному зростанню, збереженню природних ресурсів та підвищенню якості життя місцевих громад. Ця стаття має на меті не лише проаналізувати існуючі тенденції, але й запропонувати рекомендації для подальшого розвитку глемпінг-індустрії в Україні.

Аналіз останніх публікацій за темою дослідження. Дослідження глемпінгу як перспективного виду туризму та готельного бізнесу здійснювали Л. Бондаренко, Н. Горбатюк [2], М. Покоłodна, І. Полчанінова, А. Рябев [7], котрі розглянули основні питання успішної реалізації глемпінг-проектів, такі як вибір локації, розроблення інфраструктури, маркетинг і просування, а також виклики, пов'язані з впровадженням глемпінгу, такі як гарантування екологічності та безпеки, управління відходами та взаємодія з місцевими спільнотами. Про глемпінг як напрям туристичного та готельного бізнесу в Україні зазначає В. Бойко [1], яка розглядає поняття, принципи й концепцію глемпінгу як нового тренду індустрії гостинності, його основні види, виявляє проблеми та перспективи

розвитку та наголошує на важливості інновацій та пошуку нових креативних рішень у створенні ексклюзивного туристичного продукту в природоохоронних територіях. Дослідники Г. Заваріка, О. Зеленко, та О. Швецова [3] у структурі екологічного туризму аналізують розвиток глемпінг-туризму як новітньої концепції в індустрії гостинності, надають обґрунтування передумов та чинників розвитку глемпінгу в світі та в Україні.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап еволюції глобального ринку гостинності характеризується докорінною трансформацією ціннісних орієнтирів споживачів, що виражається у стрімкому зростанні попиту на екологічно орієнтовані моделі рекреації. Дана тенденція, що охопила провідні туристичні дестинації світу, знаходить дедалі вагомніше відображення і в українському готельному бізнесі. Основним драйвером цих змін є екологізація свідомості клієнтів: сучасний турист схильний віддавати перевагу тим засобам розміщення, які демонструють відповідальне ставлення до навколишнього середовища та впроваджують стратегії мінімізації антропогенного впливу на природні ландшафти. У цьому контексті особливу наукову та практичну актуальність здобуває формат глемпінгу (похідне від англ. «glamorous camping»), який пропонує симбіоз автентичного перебування в дикій природі та сервісу високого готельного стандарту.

Україна володіє колосальним потенціалом для експансії глемпінг-індустрії завдяки різноманітності унікальних природно-заповідних фондів, проте тривалий час цей сегмент залишався малоосвоєним. Генезис вітчизняного ринку глемпінгу розпочався лише у 2018 році, що було безпосередньо пов'язано із сертифікацією внутрішнього виробництва спеціалізованих тентових та модульних конструкцій. Перші пілотні проекти, реалізовані зокрема в Чернігівській області, продемонстрували високу рентабельність, що дало імпульс для подальшого інвестування в галузь. Протягом 2018–2021 років спостерігалася висхідна динаміка: замовлення на проектування нових локацій у 2021 році кількісно зрівнялися з показниками попередніх двох років сукупно. Станом на грудень 2021 року в країні вже функціонувало понад 35 професійно обладнаних майданчиків (рис.1), рівень завантаженості яких перевищував 80%, що підтверджувало дефіцит пропозиції при стійкому зростанні інтересу. Територіально основна концентрація об'єктів зосередилася в рекреаційних зонах Карпат, причорноморському узбережжі та мальовничих локаціях центральної

України.

Повномасштабна військова агресія 2022 року стала критичним випробуванням для галузі, спричинивши деструкцію матеріально-технічної бази багатьох об'єктів та вимушену релокацію бізнесу з окупованих і прифронтових територій. Щонайменше 8 великих глемпінг-комплексів було повністю знищено або суттєво пошкоджено. Проте специфіка легких архітектурних форм дозволила індустрії проявити високу адаптивність. У перші місяці вторгнення глемпінги в безпечних регіонах трансформувалися у волонтерські хаби та центри тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб, забезпечуючи гідні умови проживання в критичних обставинах. Уже влітку 2022 року в західних областях почалося поступове відновлення комерційної діяльності, зумовлене потребою населення в психологічній реабілітації через контакт із природою.

Показники 2023 року засвідчили дивови-

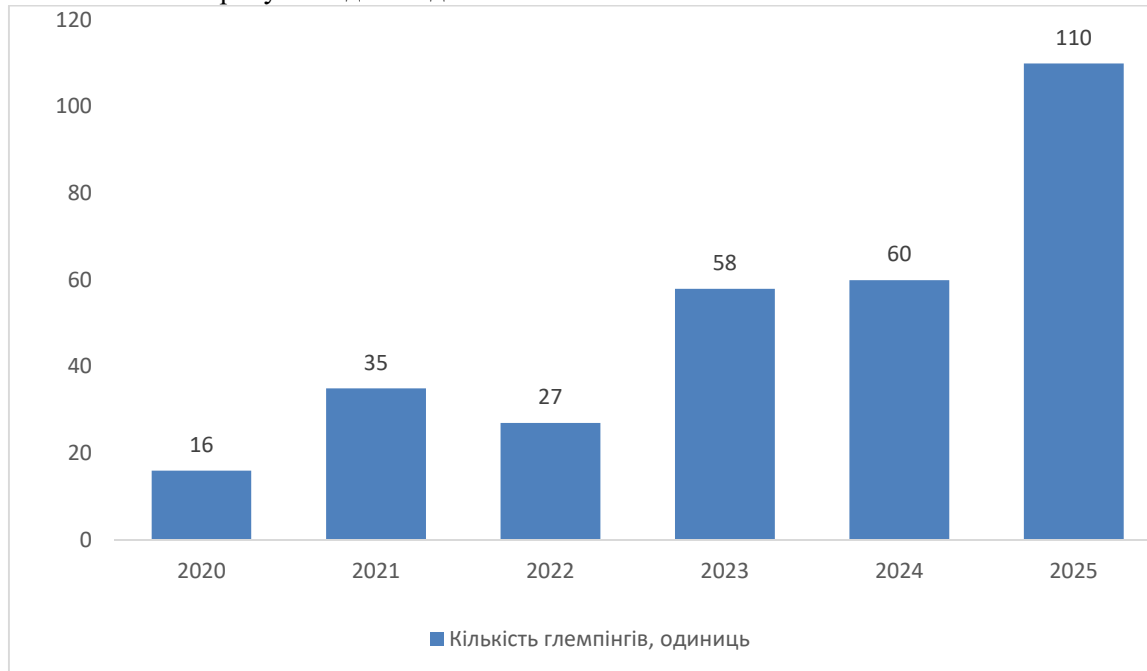

Рис. 1 Кількість глемпінгів на ринку України у 2020-2025 рр. (побудовано авторами за даними із відкритих джерел)

Після стрімкої експансії галузі у 2021 році вітчизняний сегмент глемпінгу зіткнувся з безпрецедентними викликами внаслідок повномасштабної збройної агресії 2022 року. Деструктивні процеси та необхідність релокації торкнулися щонайменше 8 об'єктів, проте сектор продемонстрував високу резистентність: адаптація до нових реалій призвела до збільшення кількості рекреаційних містечок майже у 2,5 рази порівняно з попередніми періодами. Ключовим детермінантом відновлення став специфічний запит громадян на психоемоційну реабілітацію та пошук безпечних локацій, відда-

жну життєздатність сегмента: попри воєнні ризики, на ринок вийшло 23 нові локації (рис.1). Цей феномен пояснюється зміною архітектури внутрішнього туризму та обмеженістю виїзду за кордон, що стимулювало пошук унікальних вражень у межах країни. На початок 2024 року загальна кількість діючих глемпінгів в Україні сягнула позначки у 60 одиниць, що свідчить про майже двократне зростання порівняно з довоєнним періодом. Розширення географії присутності триває: анонсовано запуск амбітних проєктів навіть у Київській області, що підкреслює впевненість інвесторів у довгостроковій перспективі формату. Сучасний стан ринку глемпінгу в Україні, підкріплений глобальними трендами сталого розвитку та запитом на автономність і безпеку, демонструє стійку тенденцію до професіоналізації та подальшої інституціоналізації як самостійної і перспективної галузі готельного господарства.

лених від зон активних бойових дій та системних обстрілів. Інвестиційна активність у цьому напрямі залишається стабільно високою, де бюджет окремих проєктів перевищує \$100 000. Показовим прикладом успішного масштабування мережевих структур під час війни є діяльність бренду Mandra, який впровадив нові локації у контрастних географічних зонах: високогірний комплекс Mandra Hills на Закарпатті та прибережний Mandra Lavandiia в Одеській області.

Попри складні геополітичні умови, галузь демонструє експоненційну динаміку з що-

річним приростом об'єктів на рівні 20%. Дана тенденція обумовлена дією низки стратегічних чинників. По-перше, значний вплив має закритість державних кордонів для масового туризму. Враховуючи ретроспективні дані (14,7 млн закордонних подорожей українців у 2021 році та перевагу зовнішнього відпочинку третіною населення у 2019 році), виник суттєвий дефіцит високоякісних рекреаційних послуг усередині країни, який успішно нівелюється саме форматом глемпінгу. По-друге, інвестиційна прива-

бливість глемпінгів базується на відносно низькому порозі входу, високій швидкості окупності та конструктивній мобільності споруд. Можливість оперативного демонтажу або переміщення модульних одиниць мінімізує фінансові ризики в умовах загальної невизначеності. По-третє, сучасний споживач орієнтований на отримання унікального емоційного досвіду та естетичного середовища, що робить цей формат конкурентоспроможним порівняно з традиційними готелями.

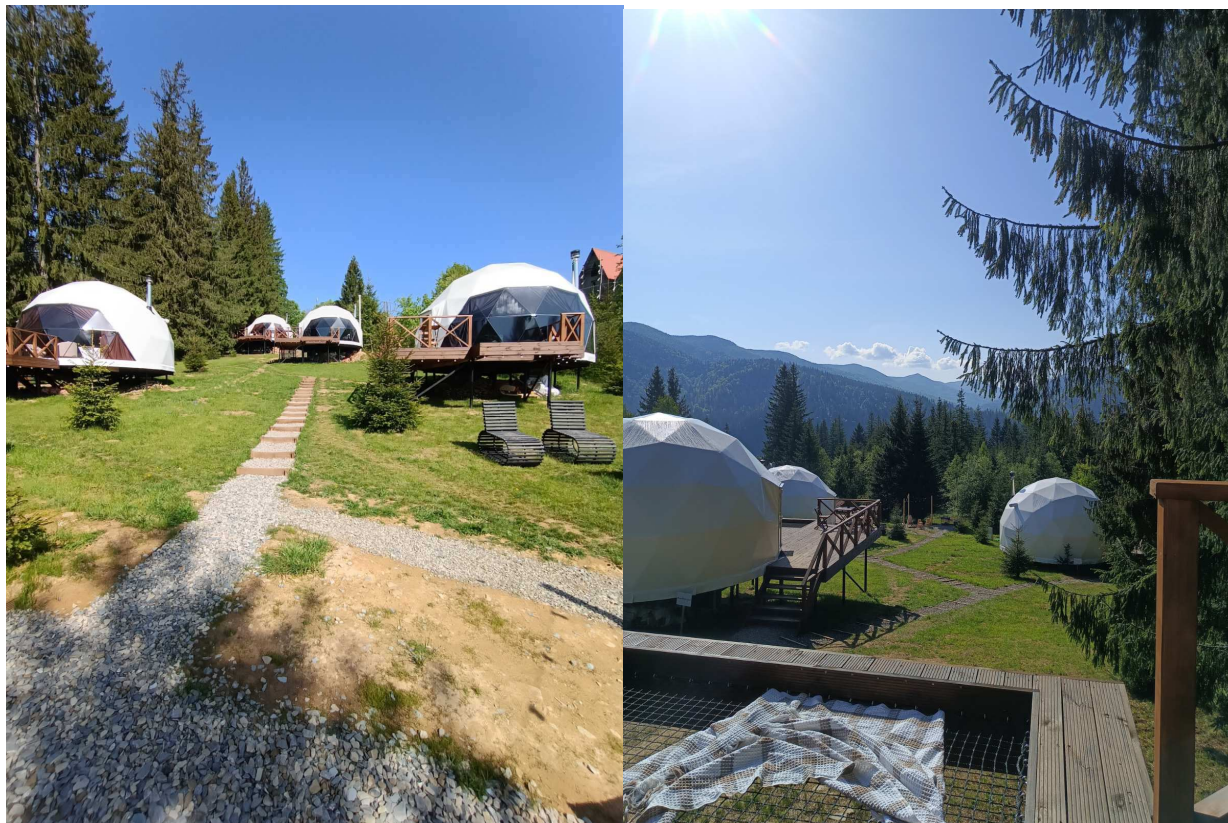

Рис. 2. Глемпінг SkyPod Eco Resort у с. Татарів Івано-Франківської області (фото Т. Заставецького)

Перспективне бачення аналітиків вказує на подальшу трансформацію глемпінгу у домінуючу модель екологічно орієнтованого готельного бізнесу. Природно-ресурсний потенціал України створює фундаментальні передумови для закріплення цього тренду, проте власники стикаються з новими операційними викликами. Суттєвою перешкодою є дефіцит кваліфікованих кадрів, спровокований масовою міграцією населення. Крім того, сучасні фінансові моделі функціонування комплексів зазнали корективів у частині забезпечення енергонезалежності: обов'язковою складовою капітальних витрат стало придбання генеруючих потужностей. Це дозволяє гарантувати безперебійність сервісу та цілорічну експлуатацію об'єктів навіть за умов нестабільного енергопостачання, що є критичним для збереження високих стан-

дартів гостинності в поточному соціополітичному контексті.

Природне різноманіття України детермінує значні перспективи для масштабування глемпінг-індустрії, проте в сучасних реаліях визначальним чинником територіального планування є безпековий аспект. Високий рекреаційний потенціал притаманний Поділля, Одеській, Миколаївській областям та деокупованим частинам Херсонської області. Окрім унікальних природних ландшафтів, ці регіони характеризуються низьким рівнем ринкової конкуренції, що за умови науково обґрунтованого проектування гарантує успішність нових об'єктів. Водночас потенційно привабливе Полісся наразі виключене з активного туристичного обігу через безпосередню близькість до державних кордонів з країнами-агресорами. Найбільш ди-

намічно розвиваються Карпатський регіон, Львівська та Київська області, проте існують і недостатньо освоєні території з потужним потенціалом: Придністров'я (Бакота, Дністровський каньйон), Тернопільська область з її печерними комплексами та замковою архітектурою, Вінницька область (басейн Південного Бугу) та Волинське поозер'я.

Системний аналіз функціонування вітчизняного глемпінг-туризму дозволяє ідентифікувати ключові екзогенні виклики: загрози фізичній безпеці, радикальна трансформація цільової аудиторії, логістичні деформації, зниження купівельної спроможності та дестабілізація регіональної інфраструктури. Проте кризові умови сформували й нові можливості, зокрема інтенсифікацію внутрішнього туризму та запит на локалізовані, камерні формати відпочинку. Резистентність галузі підтверджується успішною роботою таких об'єктів, як Bukovel Glamping (Івано-Франківська область), що пропонує панорамну гірську рекреацію; Kodaky Glamping Spa (Дніпропетровська область), який спеціалізується на купольних конструкціях з низькою концентрацією відвідувачів; та Verholy Relax Park (Полтавська область), що забезпечує стабільний сервіс у лісових екосистемах навіть в умовах воєнного стану.

Специфіка функціонування глемпінгів у воєнний період полягає у пріоритезації безпечних протоколів, наявності облаштованих укриттів та чітких евакуаційних схем. Важливою соціальною складовою стала інтеграція благодійних ініціатив у бізнес-моделі для підтримки військових Збройних Сил України та внутрішньо переміщених осіб. Окрім цього, спостерігається тотальна діджиталізація галузі: впровадження онлайн-сервісів бронювання, віртуальних турів та агресивного SMM-маркетингу для формування споживчої довіри. Акцент зміщується у бік індивідуалізації послуг, екопросвітництва та залучення волонтерських спільнот.

Трансформаційні тенденції сектору під впливом кризових детермінант включають:

- ✓ Локалізацію бізнесу – повна орієнтація на внутрішній споживчий ринок.
- ✓ Безпекову орієнтацію – пріоритет фізичного захисту та оперативності реагування на загрози.
- ✓ Сервісну гнучкість – швидка адаптація продукту під мінливі запити клієнтів.
- ✓ Інноваційну активність – впровадження цифрових інструментів та енергонезалежних технологій.

Попри деструктивні чинники, глемпінг в

Україні демонструє високу адаптивність і здатність стати драйвером післявоєнного відновлення регіональної економіки через сталий розвиток та екологічність. Подальший розвиток галузі вимагає розробки комплексних стратегій державної підтримки, інтеграції в національні програми розвитку туризму та посилення маркетингового позиціонування на міжнародній арені після завершення конфлікту. Адаптивні стратегії власників включають релокацію в безпечні зони, диверсифікацію клієнтської бази (зокрема орієнтацію на довготривале проживання внутрішньо переміщених осіб) та конвергенцію з агротуризмом. Сучасний глемпінг еволюціонував у високосегментовану форму дозвілля.

Сучасна архітектура цільової аудиторії глемпінг-індустрії в Україні зазнала суттєвої еволюції, сформувавши стійке ядро споживачів, яке складається переважно з представників креативного та управлінського класів віком від 25 до 45 років. Ця демографічна група характеризується високою професійною завантаженою та схильністю до когнітивного переважання, що детермінує їхній запит на «інтелектуальний відпочинок». Крім індивідуальних мандрівників та молодих пар, вагомий сегмент формують сім'ї, які прагнуть екологічного виховання дітей у безпечних умовах, а також корпоративні клієнти. Останні розглядають глемпінг не просто як засіб розміщення, а як інструмент HR-стратегії для проведення тимбилдінгів, стратегічних сесій та конференцій у форматі «off-site», що сприяє неформальній комунікації та підвищенню лояльності персоналу.

Ці споживачі, володіючи середнім та високим рівнем доходу, демонструють готовність інвестувати у високоякісні послуги, що базуються на концепції «комфортної дикості». Вони шукають антропогенно незаймані ландшафти — береги річок, гірські схили, лісові масиви, — проте з обов'язковою наявністю готельної інфраструктури (ортопедичні матраци, повноцінні санвузли, клімат-контроль). В основі вибору лежить прагнення до психоемоційної регенерації, що задовольняється через усамітнення, тишу та відсутність візуального шуму мегаполісів. Проте розвиток галузі стикається з системними бар'єрами: нерозвиненістю під'їзних шляхів, обмеженою пропозицією в центральних та північних регіонах, а також вираженою залежністю рентабельності від погодних умов, хоча впровадження утеплених конструкцій поступово нівелює чинник сезонності.

Персоналізація пропозицій стає ключовою конкурентною перевагою. Сучасний глем-

пінг пропонує варіативність сценаріїв перебування: від радикальної цифрової детоксикації з повною відсутністю зв'язку до формату «Workation», де високошвидкісний Starlink дозволяє цифровим кочівникам поєднувати роботу з перебуванням у природному середовищі. Додаткові сервіси, як-от вечірні вогняні ритуали, заняття йогою на світанку, гастрономічні сети з локальних фермерських продуктів та купелі під відкритим небом (чани), створюють ту саму додану вартість, за яку клієнт готовий платити преміальну ціну.

Економічний аспект підтверджує належність глемпінгу до середнього та вищого цінових сегментів. Вартість проживання, що в середньому становить 2500–3500 гривень за добу, відображає не лише оренду житла, а й унікальність локації та сервісу. Регіональна специфіка, зокрема у Рівненській області (наприклад, поблизу Білого озера чи в лісових масивах Полісся), вказує на попит на «локальний ескапізм» — короткотермінові подорожі (2-3 дні) мешканців сусідніх областей, які цінують автентичність та мінімалістичну естетику. Це відкриває перспективи для подальшої нішевої спеціалізації: від реабілітаційних програм для ветеранів та їхніх родин до спеціалізованих ретритів та хабів для дистанційних працівників.

Науковий інтерес становить також морфологія самих конструкцій. Споживачі віддають перевагу футуристичним архітектурним формам: геодезичним куполам із панорамним застінням, прозорим сферам для споглядання зірок, дзеркальним будиночкам, що «розчиняються» у лісі, та сафарі-тентам. Додаткові послуги, зокрема авторські екскурсії «непопулярними» стежками та тематичні майстер-класи, дозволяють власникам підвищувати середній чек, трансформуючи проживання у комплексний туристичний продукт.

Ретроспективний аналіз пошукової активності за період 2021–2024 років демонструє структурні зміни у поведінці користувачів. Пік інтересу традиційно припадає на період з квітня по серпень, що корелює з циклом активного внутрішнього туризму. Однак, якщо у 2021 році глемпінг сприймався як екзотична альтернатива «зеленому туризму», то після глибокого спаду у першій половині 2022 року (зумовленого шоком від повномасштабного вторгнення), у 2023–2024 роках відбулася якісна трансформація запиту. Користувачі почали шукати не просто «відпочинок на природі», а конкретні формати, як-от «купольний глемпінг» або «глемпінг з чаном», що свідчить про дозрівання ринку та зростання обізнаності споживачів.

Важливою ознакою зрілості сегмента у 2024 році стало пом'якшення кривої сезонності. Зростання кількості запитів у зимові місяці вказує на успішну адаптацію власників, які облаштовують об'єкти системами опалення та пропонують специфічний зимовий контент. Таким чином, ринок глемпінгу в Україні не лише відновив свої довоєнні позиції, а й продемонстрував здатність до інноваційного оновлення. Подальше масштабування бізнесу залежатиме від інтеграції цифрових рішень (автоматизоване бронювання, віртуальні тури) та здатності операторів забезпечувати високий рівень безпеки та автономності, що робить цей сектор одним із найбільш перспективних об'єктів для внутрішнього інвестування в поствоєнний період.

SWOT-аналіз розвитку глемпінг-туризму в Україні, представлений у таблиці 1, дозволяє виокремити низку ключових висновків щодо можливостей та обмежень розвитку цього сегмента індустрії гостинності. Глемпінг, як унікальна форма закладів розміщення, що вдало поєднує комфорт традиційного готелю з природною автентичністю, ідеально відповідає світовому тренду сталого туризму. Це створює вагомий передумови для зростання ринку. До основних переваг цього сегмента належать привабливість для екотуристів, швидкість реалізації проєктів, високий рівень прибутковості, а також активна співпраця з міжнародними партнерами, що сприяє залученню іноземного капіталу, експертизи та впровадженню сучасних технологій.

Водночас ринок глемпінгу зіткнувся й із низкою викликів, які потребують уваги. Найсуттєвішими з них є сезонність попиту, залежність від кліматичних умов та необхідність постійного оновлення продукту для підтримання його конкурентоспроможності. Окрім цього, інвестиційна привабливість глемпінгу значною мірою залежить від економічної стабільності країни, коливань валютних курсів та політичних умов, що особливо критично в умовах війни та економічних криз.

Розвиток ринку пов'язаний і з низкою можливостей. Зростання світового інтересу до екологічно чистих видів відпочинку, перспективи виходу на міжнародні ринки, розширення масштабів упроваджених проєктів та популяризація внутрішнього туризму в Україні відкривають нові горизонти. Проте ризики, серед яких посилення конкуренції через появу нових гравців на ринку, а також потенційні наслідки кліматичних змін і економічної нестабільності, можуть впливати на заповнюваність об'єктів та їхню фінансову ефективність.

Отже, ринок глемпінгу в Україні має вагомий потенціал для зростання за належного управління ризиками, правильної побудови адаптивної бізнес-моделі, активного застосування маркетингових стратегій і використання переваг міжнародного партнерства. Ті компа-

нії, що зможуть гнучко адаптуватися до викликів і водночас ефективно інтегрувати світові тренди екотуризму, мають усі шанси стати лідерами в цій перспективній та стрімко зростаючій галузі.

Таблиця 1

SWOT-аналіз розвитку глемпінг-туризму в Україні

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Формат глемпінгу поєднує в собі можливість насолоджуватись природними ландшафтами та комфорт, що робить його привабливим для багатьох туристів. • Більшість глемпінгів розташовані в красивих природних зонах, які притягують туристів своєю унікальною атмосферою • Значна частина гостей залишає позитивні відгуки, що сприяє залученню нових клієнтів і підвищує репутацію. • Глемпінг пропонує відносно доступні ціни, в тому числі й у контексті традиційного готельного бізнесу. • Глемпінг-проекти мають короткий термін реалізації та можуть швидко залучати інвестиції, що робить їх привабливими для інвесторів. • Глемпінг зазвичай фокусується на екологічних практиках, що приваблює туристів, які прагнуть зменшити свій вплив на природу. • Глемпінги часто пропонують різноманітні активності на свіжому повітрі, такі як піші прогулянки, велопоїздки та водні види спорту, що робить відпочинок більш насиченим і цікавим. 	<ul style="list-style-type: none"> • Глемпінг-туризм може бути залежним від сезонних коливань, що призводить до нерегулярного потоку туристів у різні пори року. • Активний відпочинок зазвичай доступний лише в самостійному форматі, без надання послуг інструкторів або організованих заходів. • У глемпінгах практично не представлені оригінальні формати розміщення, такі як лофти на деревах або альтанки на воді, які могли б залучити більше туристів. • Багато глемпінгів забезпечують базовий рівень комфорту, але часто не пропонують оригінальних дизайнерських рішень, що може зменшувати їх привабливість. • У деяких глемпінгах спостерігається відсутність належного обслуговування, що може вплинути на загальне враження від перебування. • Глемпінг-туризм може страждати від нестабільної економічної та політичної ситуації, що впливає на попит і прибутковість. • Щоб залишатися конкурентоспроможними, глемпінги повинні постійно вдосконалювати свої послуги та маркетингові стратегії. • Утримання та модернізація інфраструктури глемпінгів можуть вимагати значних фінансових витрат, що впливає на загальну рентабельність бізнесу.
Можливості (O)	Загрози (T)
<ul style="list-style-type: none"> • Участь у розвитку місцевих спільнот через партнерство з ними може підвищити соціальну відповідальність та імідж глемпінгів. • Проведення фестивалів, майстер-класів та інших заходів може залучити більше туристів і підвищити популярність глемпінгів. • Інтеграція новітніх технологій, таких як онлайн-бронювання та автоматизація процесів, може підвищити ефективність бізнесу. • Створення глемпінгів відрізняється більшою гнучкістю, екологічністю та простотою в порівнянні з іншими формами розвитку територій. • Для відкриття глемпінгу потрібен відносно невеликий початковий капітал, що робить його доступним для нових підприємців. • Зростаючий інтерес до глемпінг-готелів призводить до ситуації, коли попит значно перевищує наявну пропозицію. • Завдяки партнерствам та експортному потенціалу, український глемпінг може розширити свою присутність на міжнародній арені. 	<ul style="list-style-type: none"> • Непередбачувані коливання в кількості туристів, викликані економічними або соціальними факторами, можуть негативно вплинути на бізнес-модель глемпінгів. • Зростання витрат на обслуговування інфраструктури та забезпечення комфорту може знизити рентабельність глемпінгів. • Зміни у споживчих уподобаннях. • Ситуації, пов'язані з війною, а також економічні та валютні зміни можуть знизити інвестиційну активність у глемпінг-секторі. • Погода та природні катастрофи можуть негативно вплинути на безпеку та комфорт перебування туристів у глемпінгах. • Нестача професійно підготовлених кадрів для обслуговування глемпінгів може негативно вплинути на рівень обслуговування та задоволеність клієнтів. • Непередбачувані зміни в законодавстві щодо туризму та глемпінгів можуть створити правові ризики для інвесторів і підприємців, що ускладнить ведення бізнесу.

- Формат глемпінгу стає все більш затребуваним в Україні, що сприяє розвитку цього виду туризму в різних регіонах.
- Після пандемії та під час воєнних дій в Україні з 2022 року спостерігається зростання інтересу до подорожей всередині країни, що створює нові можливості для глемпінг-туризму.
- Глобальний тренд на екологічний туризм та сталий відпочинок відкриває нові перспективи для розвитку глемпінгу.

Підприємці та органи місцевого самоврядування можуть реалізувати проекти глемпінгів для сталого економічного розвитку територій, враховуючи сильні та слабкі сторони цього виду туристичної діяльності в Україні, а також наявні загрози. Це передбачає усунення недоліків, впровадження кращих практик і використання широкого спектра можливостей, а також зменшення загроз за допомогою різноманітних інструментів. Для досягнення цієї мети ми пропонуємо наступні рекомендації:

1. Налагодження та посилення партнерства між підприємцями та місцевими громадами для розвитку заповідних територій і історичних природних об'єктів для реалізації спільних проєктів.
2. Здійснення агресивної рекламної стратегії для просування внутрішнього туризму та підвищення привабливості регіонів.
3. Розвиток програм субсидування для покращення інфраструктури та створення глемпінгів класу люкс, які пропонують унікальний формат розміщення та різноманітні послуги.
4. Активна інтеграція новітніх технологій в існуючі та нові глемпінги, а також розвивати законодавство в цій сфері, надаючи фінансові чи технологічні заохочення на основі рейтингів у різних областях.
5. Створення цілорічних глемпінгів, які не залежать від сезонності.

Перспективи розвитку глемпінг-туризму в Україні виглядають багатообіцяючими, особливо з урахуванням ключових складових:

- 1) Необхідності розробки та впровадження чітких нормативів і правил для глемпінг-послуг. Це створить сприятливе середовище для індустрії, забезпечуючи екологічні та безпечні стандарти, які сприятимуть збереженню природи та безпеці гостей. Чітке правове середовище для глемпінг-індустрії є ключовим аспектом її розвитку, тому важливо створити нормативні акти, які регулюватимуть вимоги до глемпінг-комплексів, забезпечать земельні ділянки для їх розташування та встановлять екологічні норми.
- 2) Сприявання інвестицій в розвиток глемпінгу та інфраструктури з боку місцевих підприємців, що забезпечить комфортне перебування гостей. Це включає будівництво необхідних об'єктів, таких як туалети, душі, кухні, зони для відпочинку та столові. Крім того, розробка маршрутів для піших прогулянок, велосипедних трас, ділянок для плавання та спортивних майданчиків може суттєво покращити загальний досвід відпочиваючих.

- 3) Проєктування глемпінг-локацій повинне враховувати основні підходи до охорони навколишнього середовища, дотримуючись екологічних стандартів і сприяючи сталому туризму.
- 4) Надання фінансової підтримки та податкових пільг для розвитку малих підприємств у глемпінг-індустрії з боку уряду, що сприятиме зростанню цього сектора.
- 5) Навчання та професійна підготовка працівників глемпінг-комплексів у питаннях обслуговування та стандартів гостинності можуть суттєво підвищити якість обслуговування. Туристичні працівники, власники глемпінг-комплексів та їх персонал повинні бути навчені кращим практикам у галузі, включаючи екологічну свідомість, обслуговування гостей та питання безпеки.
- 6) Здійснення інформаційних кампаній для популяризації глемпінг-локацій серед туристів також може збільшити популярність цього виду туризму. Туристичні агентства, веб-сайти, соціальні мережі та інші маркетингові платформи можуть бути використані для залучення уваги до глемпінгу та збільшення кількості бронювань.
- 7) Співпраця з місцевими органами влади та громадами допоможе вирішити логістичні питання та забезпечити взаємодію з місцевими спільнотами.
- 8) Розширення глемпінгу може стати стимулом для розвитку туристичних регіонів, які не є традиційно популярними серед мандрівників.
- 9) Забезпечення безпеки гостей у глемпінг-комплексах є важливим аспектом розвитку ін-

дустрії, тому важливо надавати чітку інформацію про ціни на глемпінг-послуги, щоб уникнути непорозумінь.

Таким чином, глемпінг-туризм має всі шанси стати важливим елементом туристичної інфраструктури України, приносячи користь як туристам, так і місцевим громадам.

Висновки та перспективи використання результатів дослідження. Глемпінг-туризм в Україні демонструє значний потенціал для зростання, особливо під час післяпандемічного відновлення та в умовах воєнного стану, коли зростає роль внутрішнього туризму в Україні. Зростаючий інтерес до екологічно чистих видів відпочинку та унікальних туристичних вражень створює сприятливі умови для розвитку цього сегмента. Відсутність чітких нормативів і правил, що регулюють діяльність глемпінг-комплексів, може призвести до негативних наслідків. Розробка та впровадження стандартів безпеки та екологічності є критично важливими для сталого розвитку галузі. Глемпінг-індустрія в Україні продемонструвала високу адаптивність до кризових умов, зокрема під час військової агресії. Це свідчить про її здатність ефективно реагувати на виклики та знаходити нові

можливості для розвитку. Глемпінг-туризм може стати важливим інструментом для залучення інвестицій у сільські райони, що сприятиме створенню нових робочих місць і розвитку місцевої економіки. Підприємці в глемпінг-індустрії повинні впроваджувати інноваційні рішення, такі як діджиталізація, автоматизація процесів та екологічні практики, щоб підвищити конкурентоспроможність та привабливість своїх послуг. Інтеграція глемпінг-комплексів у місцеві громади та розвиток партнерств можуть підвищити соціальну відповідальність бізнесу та покращити імідж глемпінг-туризму. Сучасні споживачі глемпінгу цінують індивідуалізовані послуги та унікальний досвід. Оператори повинні орієнтуватися на потреби своїх клієнтів, пропонуючи різноманітні формати відпочинку. Професійна підготовка персоналу є важливою складовою успішної роботи глемпінг-комплексів, що забезпечить високий рівень обслуговування та задоволеність клієнтів. У підсумку, глемпінг-туризм в Україні має всі шанси стати важливим елементом туристичної інфраструктури, сприяючи економічному зростанню, збереженню природних ресурсів та підвищенню якості життя місцевих громад.

Література:

1. Бойко В.О. Глемпінг – новий тренд індустрії гостинності. *Економіка та управління підприємствами*. 2021. № 8. С. 22–28. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/176/173>
2. Бондаренко Л., Горбатюк Н. Глемпінг-туризм як перспективний розвиток для регіональної індустрії гостинності. *Економіка та суспільство*, 2024. №63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-31>
3. Заваріка Г., Зеленко О., Швецова, О. Розвиток екологічного туризму в умовах викликів глобального масштабу. *Економіка та суспільство*, 2023. №57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-95>
4. Ковальська Л., Пархоменко О., Філоненко І. Туристична галузь України в умовах повномасштабної війни з росією: трансформації та нові вектори розвитку. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: географія, 2025. 58(1), 134–141. DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.1.13>
5. Лисюк Т. В., Семенюк О. Ю. Сталий розвиток у сфері туризму і рекреації: інноваційні технології та екологічні підходи. *Економіка та суспільство*. Випуск 73, 2025. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-28>
6. Побігун О., Щука Г., Макаренко А. Аналіз використання інновацій для підвищення привабливості туристичних дестинацій. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: географія, 2025. 60(3), 94–102. DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.3.10>
7. Поколюдина М.М., Полчанінова І.Л., Рябев А.А. Глемпінг як перспективний різновид туризму та готельного бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2021. № 6. С. 157–169. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_6_0_157_169.
8. Туріна Д. Мобільні додатки як сучасний інструмент інноваційного розвитку в сфері туризму. *Економіка та суспільство*. Випуск 68, 2024. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-91>
9. Colesnicova Tatiana, Sarkisian Anna, Dobrianskaia Natalia, Lebedeva Vera. Analysis and perspectives of glamping-tourism development within the global tourist market. *Journal of Research on Trade, Management and Economic Development*, 2024, vol. 11, nr. 2(22), pp. 122-138. ISSN 2345-1424. DOI: <https://doi.org/10.59642/JRTMED.2.2024.08>
10. World tourism organization “What is innovation”. URL: <https://www.unwto.org/what-is-tourism-innovation>

References:

1. Boiko V. O. Hlempinh – novyi trend industrii hostynnosti. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*. 2021. № 8. S. 22–28. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/176/173>
2. Bondarenko L., Horbatiuk N. Hlempinh-turyzm yak perspektyvnyi rozvytok dlia rehionalnoi industrii hostynnosti. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-31>
3. Zavarika H., Zelenko O., Shvetsova O. Rozvytok ekolohichnoho turyzmu v umovakh vyklykiv hlobalnoho masshtabu. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-95>
4. Kovalska L., Parkhomenko O., Filonenko I. Turystychna haluz Ukrainy v umovakh povnomasshtabnoi viiny z rosiieiu: transformatsii ta novi vektory rozvytku. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka*. Serii: heohrafiia, 2025. 58(1), 134–141. DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.1.13>
5. Lysiuk T. V., Semeniuk O. Yu. Stalyi rozvytok u sferi turyzmu i rekreatsii: innovatsiini tekhnolohii ta ekolohichni pidkhody. *Ekonomika ta suspilstvo*. Vypusk 73, 2025. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-28>

6. Pobihun O., Shchuka H., Makarenko A. Analiz vykorystannia innovatsii dlia pidvyshchennia pryvablyvosti turystychnykh destynatsii. Naukovi zapysky Ternopil'skoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Seriya: heohrafiia, 2025. 60(3), 94–102. DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.25.3.10>
7. Pokolodna M. M., Polchaninova I. L., Riabiev A. A. Hlempinh yak perspektyvnyi riznovyd turyzmu ta hotelnoho biznesu. Biznes Inform. 2021. № 6. С. 157–169. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_6_0_157_169
8. Tiurina D. Mobilni dodatky yak suchasnyi instrument innovatsiinoho rozvytku v sferi turyzmu. Ekonomika ta suspilstvo. Vypusk 68, 2024. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-91>
9. Colesnicova Tatiana, Sarkisian Anna, Dobrianskaia Natalia, Lebedeva Vera. Analysis and perspectives of glamping-tourism development within the global tourist market. Journal of Research on Trade, Management and Economic Development, 2024, vol. 11, nr. 2(22), pp. 122-138. ISSN 2345-1424. DOI: <https://doi.org/10.59642/JRTMED.2.2024.08>
10. World tourism organization “What is innovation”. URL: <https://www.unwto.org/what-is-tourism-innovation>

Надійшла до редакції 22.03.2026 р.

Прийнята до друку 24.04.2026 р.

Опублікована 26.05.2026 р.

